

[Anker Lau.]

sekvenser, konsekvenser, som det i virkeligheden er tragisk at det radikale venstre ikke er i stand til at forestille sig.

Må jeg i denne forbindelse have lov at citere nogle linier fra den radikale mindretalsbetænkning. Det siges her om ministerens forslag:

„Efter mindretallets opfattelse beror de nævnte forslag på en fejlvurdering af, hvilke midler der i en tid med normal vareforsyning er anvendelige for at modvirke urimelige avancer. Den opgave, der her foreligger, består i at fremme en sund konkurrence og at gøre det så let som muligt for forbrugerne at finde frem til de rimeligste priser.“

Heri er jeg ganske enig med det ærede mindretal, og havde man holdt sig til dette, var der næppe noget at beklage sig over, men mindretallet slår sig selv på munden, når man altså alligevel ikke holder sig til sin egen brugsanvisning, men slutter sin betænkning med at anbefale gennemførelsen af den nye generelle prislov i § 1.

Der har hidtil i dette høje ting været et stort flertal for den betragtning, at prisregulatoren i det frie erhvervsliv — som vi ønsker at bevare og at udvikle — er konkurrencen. Vi har også været enige om, at hvor denne konkurrence var sat ud af spillet på grund af monopoler eller konkurrencebegrænsende aftaler, måtte der en monopollov til, som gav regler for varetagelsen af samfundshensynet. Denne enighed manifesterede sig stærkt og rigtigt, da vi for et år siden enedes om monopolloven og iøvrigt overgav de frie erhverv til konkurrencens vilkår. Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, der gav udtryk for, at det næsten var en historisk dag, dengang denne enighed om monopolloven virkelig manifesterede sig.

Med denne monopollov, som vandt anerkendelse i alle ansvarsbevidste erhvervskredse, kan alt det, der er skadeligt som følge af konkurrencebegrænsning, rammes uden skade for udviklingen af det øvrige, frie erhvervsliv, som nu igen fik sin borgerret tilbage til under frie, ansvarlige former at løse de erhvervsmæssige opgaver til gavn for samfundet og dets økonomiske fremskridt.

Mange indenfor dette erhvervsliv har samtidigt længe haft det indtryk, at mono-

polloven måske ikke altid fortolkes i den ånd, hvori den i enighed blev givet, og såvel ministerens lovforslag af 17. april som det her foreliggende forslag forekommer mig at være noget af et forsøg på at løbe fra det, man gav tilslutning til sidste år, og nu prøve på at indføre ting, som man gav afkald på sidste år, da man indgik et kompromis, hvorved også vi andre jo gav afkald på adskilligt.

Enigheden om et frit erhvervsliv under konkurrencens lov, kun begrænset af monopollovens regler for konkurrencebegrænsede områder, er her blevet brudt af regeringspartiet og det radikale venstre. Hvis der så endda var sket en epokegørende udvikling, hvis der var udbrudt krig eller krise, eller hvis selve tiden var løbet fra loven, ja, så var der måske mening i det. Men at man et år efter et så betydningsfuldt forlig løber fra det hele, det må naturligvis medføre, at de andre partier i forliget begynder at blive noget forsigtige med, hvad man kan tænke sig at lave forlig om i fremtiden.

Man indfører nu igen — „under normale forsyningsforhold“, som der står i den radikale mindretalsbetænkning — en permanent generel prislov, der giver alle forbruger- og erhvervsorganisationer opfordring til at klage til monoptilsynet, også på områder, der intet har med monopoler eller konkurrencebegrænsning at gøre, og monoptilsynet er så bemyndiget til at skønne over, om der er grund nok til at undersøge og berette overfor offentligheden. Det kræver ikke megen fantasi, men altså dog mere, end det radikale parti er i besiddelse af, at forestille sig, hvad dette kan føre til af angiveri, forfølgelse, mistænkliggørelse o. s. v. overfor et dansk erhvervsliv på mere end 200 000 virksomheder med familier og medarbejdere, der vel tilsammen udgør en trediedel af befolkningen. Jeg kan ikke tænke mig, at hverken landbruget eller arbejderne ville finde sig i noget tilsvarende. Et monopol som arbejdernes organisationer, der vel måtte bøje sig for lovgivningsmagten, som vi alle må det, men som udtrykkeligt er undtaget fra monopolloven, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gang på gang har gjort opmærksom på, burde ikke lægge det erhvervsliv for had, som skaber beskæf-